Muistiliitto
Minnesförbundet

Hallituksen esitys HE 159/2018 vp.

Hallituksen esitys eduskunnalle vammaispalvelulaiksi sekä laeiksi sosiaalihuoltolain ja varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain 13 §:n muuttamisesta

Muistiliiton kannanotto hallituksen esitykseen

Muistiliitto esittää, että vammaispalvelulakiehdotuksessa oleva henkilökohtaisen avun voimavaraedellytys poistetaan (8 § 2 mom). Lakiehdotuksen sisältämä voimavaraedellytys asettaa vammaiset henkilöt keskenään eriarvoiseen asemaan, syrjii tiettyjä vammaryhmiä ja loukkaa vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuutta.

Lain tarkoituksena on turvata vammaisen henkilön yksilöllisen tarpeen mukaiset, riittävät ja laadultaan hyvät palvelut. Henkilökohtaisen avun lähtökohtana on puolestaan vammaisen henkilön omien valintojen mahdollistaminen vamman tai sairauden estämättä. Henkilökohtainen apu on keino turvata vammaisen henkilön itsemääräämisoikeuden toteutuminen. Jotkut vammaiset henkilöt kuitenkin tarvitsevat vammastaan johtuen päätöksentekoon tukea käyttäessään tätä heille kuuluvaa ihmisoikeuttaan. Tuettu päätöksenteko ei ole itsemääräämisoikeuden vastakohta, vaan siihen kuuluva työkalu. Muistiliitto katsoo, että henkilökohtaista apua ei voida rajata pois siksi, että henkilön vamma vaatii erilaista avun tarvetta kuin muilla. Myös vammaisilla henkilöillä, joilla on kognitiivisia haasteita, tulee olla oikeus elää mielekästä elämää, tavata ystäviä ja harrastaa.

Muistiliitto edellyttää, että lain uudistamisen lähtökohta ja hyvä tarkoitus toteutuu laissa aidosti: jokainen vammainen henkilö – riippumatta kognition haasteista – saa yhdenvertaisesti toimintarajoitteistaan johtuvien tarpeiden perusteella riittävän avun ja tuen omannäköiseen elämäänsä.

Helsingissä 28.1.2019

Merja Mäkisalo-Ropponen, puheenjohtaja, Muistiliitto

Anna Tamminen, va. toiminnanjohtaja, Muistiliitto

Muistiliitto ry on valtakunnallinen keskusliitto, joka toimii muistisairaiden ja heidän läheistensä kansanterveys-, potilas- ja edunvalvontajärjestönä. Liiton tarkoituksena on edistää heidän elämänlaadun ja hyvinvoinnin yleisiä edellytyksiä.

Muistiliiton näkökulmat pohjautuvat muistisairaiden ja heidän läheistensä kanssa tehtyyn kehittämistyöhön, joka viestii ja välittää heidän autenttisia kokemuksiaan, tarpeitaan ja tahtoaan.